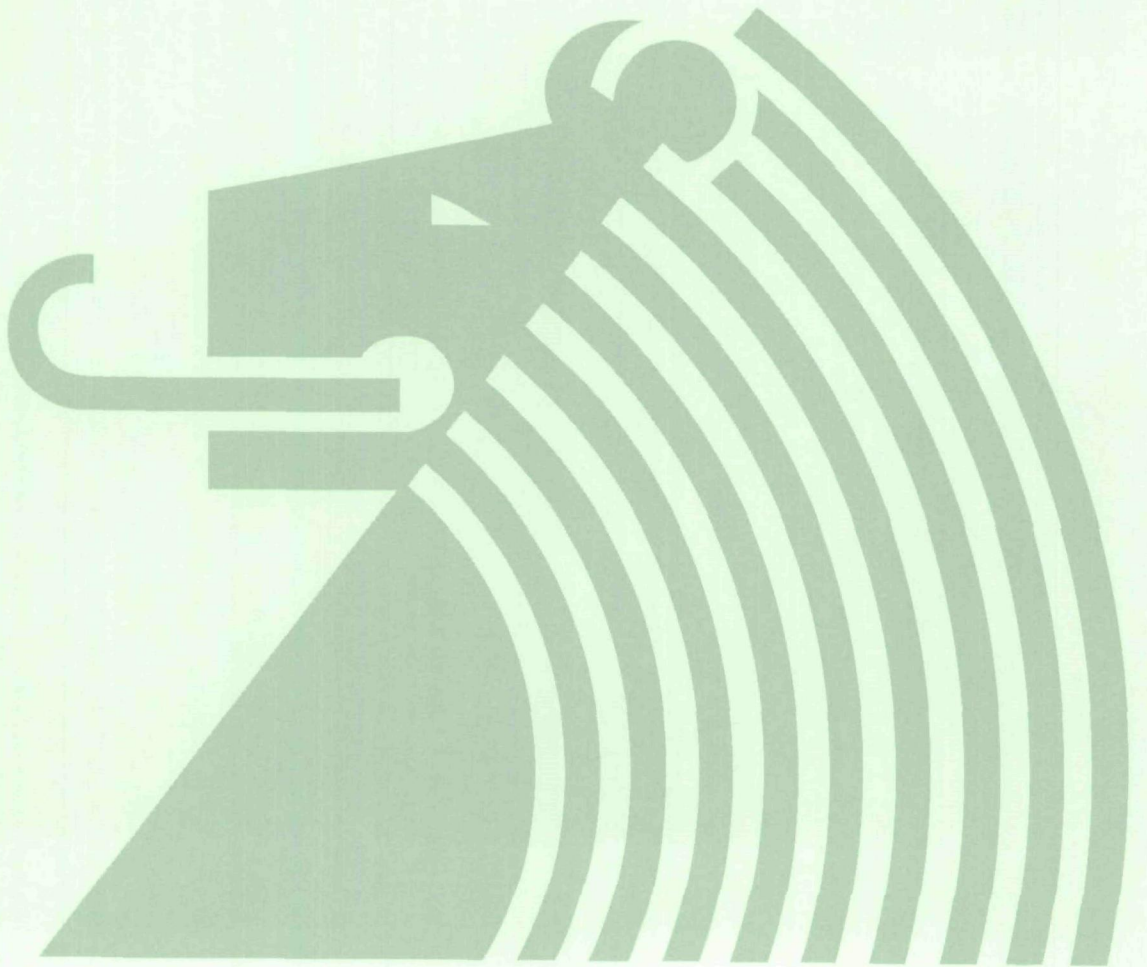

Richtlijnen voor het MER
Waterstofelektriciteitscentrale C.GEN
Sloegebied

**Richtlijnen voor het MER
Waterstofelektriciteitscentrale C.GEN
Sloegebied**

**Provincie Zeeland
24 juni 2010**

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
2. HOOFDPUNTEN VAN HET MER	2
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING	3
3.1 locatiekeuze, achtergrond en doelstelling	3
3.2 Beleidskader en te nemen besluiten	4
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	4
4.1 Algemeen en voorkeursalternatief	4
4.2 Alternatieven en varianten	5
4.3 Meest milieuvriendelijk alternatief	6
4.4 Referentiesituatie	7
5. BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN	7
5.1 Algemeen	7
5.2 Luchtkwaliteit	8
5.3 Geluid en licht	9
5.4 Externe veiligheid	10
5.5 Bodem, water en reststoffen	10
5.6 Gevolgen voor natuur	11
5.7 Landschap en cultuurhistorie	14
6. OVERIGE ASPECTEN	14
BIJLAGEN	
1) Kennisgeving en lijst met binnengekomen zienswijzen eerste periode	
2) Kennisgeving en lijst met binnengekomen zienswijzen tweede periode	
3) Advies d.d. 3 juni 2010 van Rijkswaterstaat, directie Zeeland met betrekking tot de richtlijnen.	

1. INLEIDING

C. GEN NV uit Antwerpen wil een nieuwe vergassingsinstallatie annex elektriciteitscentrale met CO₂-afvang bouwen in het Sloegebied. Deze centrale zal een bruto elektrisch vermogen hebben van ca. 900 MW_e, en als mogelijke brandstoffen steenkool, petcoke, aardgas en biomassa gebruiken.

Dit initiatief is m.e.r.-plichtig op grond van het Besluit milieueffectrapportage 1994, onderdeel C.22.2. De m.e.r.-procedure wordt doorlopen ten behoeve van de verlening van de vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer door de provincie Zeeland en de Waterwet¹ door Rijkswaterstaat directie Zeeland. Daarnaast dient een rijksinpassingsplan te worden vastgesteld door de Ministers van Economische zaken (EZ) en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM). Dit omdat het initiatief op de voorkeurslocatie niet past binnen het geldende bestemmingsplan. Voorts valt het initiatief onder de Rijkscoördinatieregeling zodat het Ministerie van Economische Zaken als coördinerend bevoegd gezag optreedt.²

De Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) is in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER). Op 20 mei 2010 hebben wij via het Ministerie van Economische Zaken het advies van de Commissie ontvangen. Ten behoeve van de besluitvorming over het rijksinpassingsplan moet een plan-MER en voor de vergunningverlening moet een besluit-MER worden opgesteld. Echter, voor het planMER en besluitMER gelden afzonderlijke procedures. Zo hoeven voor het planMER geen richtlijnen vastgesteld te worden. Voor het besluitMER moet dat wel, waarvoor het college van Gedeputeerde Staten van Zeeland het bevoegd gezag is.

Gedurende de tervisielegging van de startnotitie (in de perioden van 15 januari 2010 tot en met 25 februari 2010 en van 26 maart 2010 tot en met 6 mei 2010) zijn zienswijzen binnengekomen van particulieren, omwonenden, bedrijven in de omgeving en NGO's. Een lijst met de ingekomen zienswijzen is als bijlage bijgevoegd³. De onderhavige richtlijnen zijn opgesteld op basis van de startnotitie, het advies van de Commissie voor de m.e.r. en de ingekomen zienswijzen. De brief van Rijkswaterstaat directie Zeeland, namens de Minister van Verkeer en Waterstaat inzake de inhoud van deze richtlijnen is als bijlage bijgevoegd⁴.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

Wij beschouwen de volgende punten als essentiële informatie die in het MER aan de orde moeten komen. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming in ieder geval onderstaande informatie in het desbetreffende MER aanwezig moet zijn.

¹ Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. Deze wet vervangt onder meer de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo, het kader voor het lozen van o.m. afvalwater) en de Wet op de waterhuishouding (Wwh, het kader voor het innemen en lozen van koelwater).

² Voor technische gegevens over de benodigde vergunningen, de m.e.r.-procedure en de samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de m.e.r., www.commissiemer.nl.

³ Zie bijlagen 1 en 2.

⁴ Zie bijlage 3.

Besluit-MER voor de elektriciteitscentrale

- Een vergelijking van het voorkeursalternatief en de technische alternatieven⁵ bij de inzet van de beoogde brandstoffen op het energetisch rendement, op de effecten op de luchtkwaliteit en op de veiligheid;
- De effecten van koelwaterinname en koel- en afvalwaterlozing in samenhang met bestaande en toekomstige ontwikkelingen;
- De gevolgen voor natuur, in het bijzonder het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe, het Rammekensschor, Schorerpolder (het compensatiegebied wat nabij het Rammekensschor aangelegd zal worden), de Manteling van Walcheren en bloemdijken in de directe omgeving⁶.

Neem in het milieueffectrapport een publieksvriendelijke samenvatting op, voorzien van overzichtelijk en 'leesbaar' kaartmateriaal. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling vormen van de inhoud van het MER.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

3.1 Locatiekeuze, achtergrond en doelstelling

Parallel aan het besluitMER wordt een planMER opgesteld welke als onderbouwing voor een rijksinpassingsplan zal dienen. In de startnotitie zijn vier mogelijke locaties aangegeven, die onderzocht en vergeleken zullen worden in het planMER. Op het moment dat deze richtlijnen worden vastgesteld, is nog niet bekend welke locatie als beste uit het planMER naar voren zal komen.

Het voornemen gaat uit van de opwekking van maximaal 900 MW elektriciteit. Motiveer op basis van actuele gegevens op hoofdlijnen de behoefte aan dit vermogen. Baseer dit op basis van scenario's voor de ontwikkeling van de elektriciteitsvraag, in combinatie met de bestaande en reeds geplande productiecapaciteit. Doe dit op zowel West-Europese als op Nederlandse schaal.⁷

Beschrijf in dit verband hoe dit vermogen past binnen de (voorzien) transportcapaciteit voor elektriciteit, ook gelet op andere ontwikkelingen in het Sloegebied waaronder de mogelijke tweede kerncentrale, de mogelijke derde eenheid van de Sloe centrale en de aanlanding van offshore windenergie. Ga in op de vraag of deze ontwikkelingen tegelijk mogelijk gemaakt kunnen worden.

C.GEN kiest voor haar voornemen één van de locaties uit SEV III. Deze keuze is vanuit het standpunt van C.GEN voldoende toegelicht in de startnotitie. Maak in het MER voldoende duidelijk dat de voorkeurslocatie, zoals die in de startnotitie is opgenomen, binnen het aangewezen gebied in SEV III valt⁸.

Naast SEV III heeft de rijksoverheid landelijke doelstellingen op het gebied van energie en klimaat (bijvoorbeeld offshore windenergie, decentrale opwekking van energie

⁵ Namelijk het alternatief, waarbij 100% aardgas verstoekt wordt en mogelijk ook eventuele combinaties van alternatieven op basis van nog te maken keuzes in brandstof(mixen), zie pagina 10 van de startnotitie.

⁶ In diverse zienswijzen is hier aandacht voor gevraagd.

⁷ In diverse zienswijzen is hier aandacht voor gevraagd.

⁸ In één van de zienswijzen is hier aandacht voor gevraagd.

en CO₂ afvang en -opslag⁹, water (bijvoorbeeld Kaderrichtlijn water) en natuur (bijvoorbeeld Natura2000). Beschrijf in hoeverre deze doelstellingen de keuze voor deze centrale in het Sloegebied in de weg staan.

De startnotitie geeft op pagina 10 de doelstellingen van C.GEN weer. Het is wenselijk om in het MER deze doelen zo uit te werken dat ze in twee stadia in het besluitvormingsproces een rol kunnen vervullen:

- bij de afbakening van te beschrijven alternatieven en het verhelderen waarom andere oplossingsrichtingen buiten beschouwing worden gelaten;
- bij de rangschikking van alternatieven / varianten op doelbereik.

Uit de startnotitie blijkt dat de minimalisering van de CO₂-uitstoot een belangrijke doelstelling van C.GEN is. Dit uitgangspunt heeft consequenties voor het elektrisch rendement en daarmee voor de investerings- en operationele kosten van de beoogde centrale en de alternatieven (zie hiervoor pagina 26 van de startnotitie, onder meer een conventionele poederkoolgestookte centrale met biomassa). Beschrijf globaal, op basis van literatuurgegevens, welke toekomstige bandbreedtes van "carbon credits"¹⁰ benodigd zijn, waarbij (rendabele) exploitatie van de centrale en/of haar alternatieven (inclusief gasproductie en -reiniging) door C.GEN mogelijk is.

Vergelijking met een "referentie-alternatief"

In de startnotitie wordt op pagina 26 voorgesteld binnen het nul-alternatief het scenario op te nemen waarin een zelfde hoeveelheid elektriciteit geproduceerd wordt door minder efficiënte centrales in binnen- en buitenland. Wij achten de uitwerking van een dergelijk scenario als nulalternatief niet zinvol. Wij stellen daarom voor dit scenario een plaats te geven bij de onderbouwing van het voornemen en niet bij de referentiesituatie voor de milieueffecten (zie ook §4.4 Referentiesituatie van deze richtlijnen).

3.2 Beleidskader en te nemen besluiten

De startnotitie geeft een overzicht van de wetgeving en de te nemen besluiten voor het voornemen. Neem dit over in het MER en beschrijf daarbij welke besluiten door wie genomen moeten worden. Beschrijf in het MER het relevante juridische en beleidsmatige kader en geef een overzicht van de randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden en beperking emissies e.d.) die gelden bij dit voornemen.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Algemeen en voorkeursalternatief

In de startnotitie is sprake van een elektriciteitscentrale met een bruto vermogen van circa 800-900 MW. In andere publicaties is sprake geweest van een centrale tot circa 1600 MW. Ook de voorlopige terreinindeling op de voorkeurslocatie uit de startnotitie

⁹ Zienswijze 3 vraagt in dit kader aandacht voor de transitie naar een volledig duurzame elektriciteitsvoorziening.

¹⁰ In het kader van CO₂-emissiehandel.

wekt de indruk dat rekening wordt gehouden met een toekomstige verdubbeling van de capaciteit. Geef hier in het MER duidelijkheid over¹¹.

Het voorkeursalternatief betreft de bouw van een waterstofelektriciteitscentrale die bestaat uit een combinatie van een vergassingsinstallatie, shift reactor, CO₂ afvanginstallatie, gasreiniging en H₂-gestookte STEG¹².

Ga in het MER kwalitatief in op de aard, herkomst en aanvoerwijze van brandstoffen zo gedetailleerd als mogelijk is. Ga hierbij in op de milieueffecten van de scheepsbewegingen in het studiegebied. Geef aan welke voorbewerkingen de brandstoffen ondergaan alvorens ze kunnen worden ingezet.

Vermeld in het MER de eventueel benodigde aanpassingen aan de infrastructuur die nodig zijn voor het initiatief.

Geef aan in hoeverre het transportnetwerk voor elektriciteit en overige producten toereikend is en welke (pijp)leidingen moeten worden aangelegd (bijvoorbeeld voor H₂, CO₂, syngas¹³, warmte, O₂). Beschrijf of hier ruimte voor is, of er eventuele (milieu)problemen bij de aanleg worden verwacht en hoe deze problemen kunnen worden opgelost.

4.2 Alternatieven en varianten

Alternatieven

Naast het voorkeursalternatief zal C.GEN in het MER ook een alternatief beschrijven, waarbij 100% aardgas verstoekt wordt en mogelijk ook combinaties van deze alternatieven op basis van nog te maken keuzes in brandstof(mixen)¹⁴.

Verder is door C.GEN aangegeven dat, zolang er geen oplossing is om de afgevangen CO₂ op te slaan, er gekozen zal worden voor een 'gewone' STEG op aardgas, die later uitgebreid kan worden met een vergassingsinstallatie om dan alsnog op waterstof te gaan draaien. Ook dit alternatief dient in het MER een volwaardige plaats te krijgen¹⁵.

Conceptuele alternatieven

De startnotitie geeft op pagina 26 aan dat naast de hierboven genoemde alternatieven ook andere conceptuele alternatieven beschreven worden, zoals een moderne poedergestookte kolencentrale, waarin biomassa bijgestookt wordt, dit om alternatieven in een breder perspectief te kunnen vergelijken, onder meer op energetisch rendement.

Als derde alternatief dient een zogenaamde 'syngascentrale' te worden onderzocht, waarbij in de brandstofmix naast kolen maximaal ingezet wordt op biomassa, en het op basis hiervan te produceren syngas rechtstreeks (dus zonder afscheiden van CO₂) in de STEG-eenheid wordt verbrand. Dit alternatief biedt mogelijk een hoger energetisch rendement.

¹¹ In diverse zienswijzen is hier aandacht voor gevraagd.

¹² STEG staat voor stoom- en gascentrale.

¹³ Syngas is een geproduceerd gasmengsel van koolstofmonoxide en waterstofgas. Dit mengsel wordt onder andere verkregen door het vergassen van steenkool.

¹⁴ Het alternatief met aardgas als 'back up', zie pagina 10 van de startnotitie.

¹⁵ De aardgasgestookte STEG dient in het MER in eerste instantie als alternatief voor het voorgenomen alternatief. Daarnaast kan C.GEN beslissen om een aardgasgestookte STEG te bouwen als er geen oplossing is voor de opslag van de afgevangen CO₂. In dat geval dient de informatie in het MER voldoende te zijn om op een dergelijke aanvraag voor milieuvergunning (of omgevingsvergunning) te kunnen beslissen.

Uitvoeringsvarianten

Neem in aanvulling op de uitvoeringsvarianten van de startnotitie (zie pagina 26 en 27, onder meer op het gebied van rookgasreiniging en brandstofkeuze), ook varianten op over de volgende onderwerpen:

- wijze van aanleg van de centrale (bijvoorbeeld palen schroeven of boren in plaats van heien);
- syngasreiniging en verdere (waterstof)gasreiniging en rookgasreiniging. Belangrijk hierbij zijn reinigingsrendement, resterende emissies en energieverbruik;
- veiligheid, beperking van explosiegevaar en/of de kans op het vrijkomen van toxische stoffen. Beschrijf hoe óf de kans óf het effect wordt beperkt;
- de afvoer van CO₂, per schip of per buisleiding;
- toepassen van walstroomvoorzieningen¹⁶;
- benutten van restwarmte;
- locatie en ontwerp van het inname- en lozingspunt van koelwater. Bestudeer hierbij locatiealternatieven voor de optimale locatie van beide punten, waarbij de onttrekking van organismen en vis wordt geminimaliseerd. Beschrijf het uitwerppunt van koelwater en de daarvoor benodigde infrastructuur. Besteed bij het ontwerp van de koelwater in- en uitlaat aandacht aan maatregelen om visinzuiging te voorkomen (een zo laag mogelijke aanzuigingsnelheid) en om ingezogen vis snel en ongeschonden terug te voeren naar de Westerschelde¹⁷;
- reiniging van de koelinstallatie zonder conditioneringmiddelen, bijvoorbeeld 'thermoshock';
- afvalwaterbehandeling.

4.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu;
- binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

De startnotitie bevat een goede aanzet voor een mma. In het ontwikkelproces van het mma dient aandacht te worden besteed aan:

- het beperken van milieueffecten tijdens de aanleg, bijvoorbeeld geen heiwerkzaamheden en beperken van lichtuitstraling;
- de detailinrichting van het terrein. Het voorlopig ontwerp op de voorkeurslocatie uit de startnotitie situeert de inrichting vooral aan de westzijde van het terrein grenzend aan Natura 2000-gebied en andere natuurgebieden, en laat het oostelijk deel van het terrein grotendeels onbenut. Aan de zuidwestzijde van het terrein is een fakkelinstallatie voorzien, met mogelijke effecten voor vogels. Met het oog op de effecten voor vogels in en rondom het Natura 2000-gebied (Rammekensschor met een functie als hoogwatervluchtplaats voor vogels) is deze inrichting waarschijnlijk minder gunstig. Onderzoek daarom de (on)mogelijkheden voor een alternatieve inrichting waarbij de zuidwestzijde van het terrein minder benut wordt in plaats van de oostzijde;

¹⁶ Het toepassen van walstroom heeft met name betrekking op een beperking van de uitstraling van geluid en emissie van met name fijn stof. Beiden ontstaan wanneer (scheeps-)motoren draaien om installaties aan boord van een schip van elektriciteit te voorzien. Deze vraag vloeit voort uit het Actieplan Fijn Stof.

¹⁷ Hierbij is de BREF industriële koeling van belang. Belangrijk is het zo laag mogelijk houden van de aanzuigingsnelheid (<0.3 m/s, maar <0.1 m/s is effectiever). Daarnaast zijn in dit kader het toepassen van grofrooster, visvriendelijke bandzeef, visretour en monitoring van inzuiging van belang.

- de minimalisering van emissies naar de lucht en oppervlaktewater;
- de minimalisering van risico's op het gebied van externe veiligheid;
- de minimalisering van koelwatergebruik;
- de maximale inzet van maatregelen ter beperking van inzuiging van vis(larven);
- de optimalisatie van het energetisch rendement en synergievoordelen met omliggende bedrijven, waaronder uitwisseling van warmte / koude, CO₂, H₂, O₂ en mogelijk syngas en N₂;
- landschappelijke inpassing en minimalisatie van visuele hinder.

4.4 Referentiesituatie

De referentiesituatie is de basis voor de beschrijving en de vergelijking van de milieueffecten van de alternatieven. In de startnotitie wordt op pagina 26 voorgesteld binnen het nul-alternatief het scenario op te nemen waarin een zelfde hoeveelheid elektriciteit geproduceerd wordt door minder efficiënte centrales in binnen- en buitenland. Zoals aangegeven in §3.1 van deze richtlijnen vinden wij dit weliswaar zinvol voor de onderbouwing van dit voornemen, maar als basis voor de beschrijving en de vergelijking van de alternatieven is het nodig om een 'gewone' locatiespecifieke referentiesituatie te beschrijven.

Beschrijf daarvoor de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied (ga hierbij uit van de huidige activiteiten in het studiegebied) en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling¹⁸, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat het voorkeursalternatief of één van de andere alternatieven wordt gerealiseerd. Momenteel lopen een aantal initiatieven in het Sloegebied, zoals aanleg van de WCT, de bouw van een tweede kerncentrale en een derde eenheid voor de Sloecentrale. Ga voor de autonome ontwikkeling uit van de situatie waarin deze initiatieven niet worden gerealiseerd en de situatie waarin deze initiatieven wel worden gerealiseerd.

5. BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN

5.1 Algemeen

De huidige milieutoestand en de milieugevolgen van de verschillende alternatieven en varianten moeten in het MER helder worden beschreven en vergeleken. De relevante milieuthema's worden in de startnotitie benoemd. Motiveer voor de verschillende thema's de omvang van het gehanteerde studiegebied.

Maak in de beschrijving onderscheid tussen de activiteiten die plaats vinden in de aanlegfase, de gebruiksfase en de toekomstige ontmanteling. Geef inzicht in de verwachte levensduur van de installaties¹⁹. Omdat het een nieuwe technologie betreft is het mogelijk dat in de beginfase opstartproblemen voorkomen. Beschrijf daarom de

¹⁸ Onder autonome ontwikkeling wordt in ieder geval verstaan de ontwikkelingen rond de Verbrugge Zeeland Terminal, welk omgevormd zal worden tot de Verbrugge Container Terminal, en de ontwikkeling van de Scaldiahaven (zie inspraakreactie 0024 uit eerste inspraakronde).

¹⁹ In diverse zienswijzen is hier aandacht voor gevraagd.

milieueffecten zowel bij normale bedrijfsomstandigheden als bij afwijkingen hiervan (opstart, storing, uit bedrijf name).

Vergelijking met 'conceptuele alternatieven'

In de startnotitie is ook een vergelijking aangekondigd met de zogenoemde 'conceptuele alternatieven'. Deze vergelijking is met name relevant op 'energetisch rendement' en 'emissies naar de lucht'.

5.2 Luchtkwaliteit

Vergelijking alternatieven en uitvoeringsvarianten

Om het voorkeursalternatief, het alternatief waarbij 100% aardgas verstoekt wordt en eventuele andere alternatieven²⁰ met de referentiesituatie (achtergrondconcentratie) te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om hun effecten op de luchtkwaliteit te beschrijven, ook onder de grenswaarden. Maak per alternatief duidelijk welke effecten uitvoeringsvarianten²¹ op de luchtkwaliteit hebben.

Presenteer voor deze alternatieven en uitvoeringsvarianten de emissies in tabelvorm en geef de concentraties van stoffen in de lucht en de geurbelasting op kaart weer middels verschilcontouren.²² Geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen²³.

Ook de conceptuele alternatieven²⁴ dienen opgenomen te worden in bovenstaande vergelijking van de emissies. De conceptuele alternatieven hoeven in het MER niet op een zodanig detailniveau uitgewerkt dat hiervoor ook (nieuwe) modelberekeningen en daaraan verbonden concentratie- en geurcontouren in de lucht moeten worden uitgewerkt, tenzij uit de uitwerking blijkt dat met de conceptuele alternatieven relevante milieuvoordelen te realiseren zijn.

Emissies naar de lucht

Beschrijf de verwachte emissies²⁵. Geef daarbij zowel maximale emissies als realistische emissies, vermeld of het uurgemiddelde, daggemiddelde of jaargemiddelde waarden betreft. Maak een inschatting van de totale emissievracht op jaarbasis. Onderbouw de herkomst van de emissies (metingen, schattingen, berekeningen) in het MER.

Op- en overslag

Geef de emissies die kunnen optreden bij het vervoer, de op- en overslag en voorbewerking van de verschillende brandstofstromen.

²⁰ Zie §5.2 van de startnotitie en § 4.2 van deze richtlijnen.

²¹ Uitvoeringsvarianten die de emissies naar de lucht verlagen, bijvoorbeeld gasreiniging en/of op andere wijze gevolgen hebben voor de emissies naar de lucht, bijvoorbeeld door brandstofkeuzes.

²² Gebruik hiervoor bij NO_x en PM₁₀ klassebreedtes van 1,0 µg/m³ of minder, indien klassebreedtes van 1,0 µg/m³ onvoldoende onderscheidend zijn. Kies voor de andere stoffen (indien er sprake is van relevante concentraties van stoffen in de lucht) op basis van het uitgevoerde luchtonderzoek in het MER klassebreedtes, die de verschillen tussen alternatieven in beeld brengen.

²³ Gebruik hiervoor de zogeheten Adres Codering Nederland (ACN)-bestanden. Denk bij gevoelige objecten aan kinderdagverblijven, scholen, verpleeg- en verzorgingshuizen en woningen. Gevoelige groepen zijn bijvoorbeeld kinderen, ouderen en mensen met long- of hartziekten.

²⁴ Zie §5.2 van de startnotitie.

²⁵ Maak berekeningen voor fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}), NO_x, NH₃, SO₂, CO, COS, H₂S, HF en andere halogenen, cyaniden, mercaptanen, dioxines, zware metalen en presenteer de resultaten hiervan in tabelvorm. Voor de belangrijkste componenten (NO_x, stof en HF) ook contouren opnemen.

Broeikasgassen

Beschrijf de totaalemissies van broeikasgassen per jaar (met name CO₂).

Concentraties van stoffen in de lucht

Presenteer de concentratiecontouren van de geëmitteerde stoffen²⁵. Geef hierbij duidelijk aan wat de bijdrage van het initiatief aan de heersende achtergrondconcentraties is.

Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan de Regeling beoordeling luchtkwaliteit (2007); indien deze niet van toepassing is, beschrijf dan de gehanteerde modeluitgangspunten.

Geur

Geef aan wat de relevante geurbronnen zijn en hoe deze kunnen worden beperkt (zowel het aantal geurbronnen als de emissie van geur op zich). Maak onderscheid naar de reguliere bedrijfsvoering en naar situaties van opstart, afstook, calamiteiten en andere incidenten. Geef de toename van de NH₃, H₂S, mercaptanen, COS en eventueel andere stankverwekkende componenten en bereken de geurbelastingcontouren, gebaseerd op de beleving van de geur (hedonische waarden). Toets de uitkomsten aan het geldend provinciaal geurbeleid.

Toetsing aan wet- en regelgeving

Alle installaties moeten voldoen aan de beste beschikbare technieken (BBT). Toets de emissies aan de emissie-eisen uit het Besluit emissie eisen stookinstallaties (BEES-A), de Nederlandse emissierichtlijn Lucht (NeR) en de geldende BREF²⁶.

Toets de concentraties van stoffen in de lucht aan de grenswaarden²⁷ en richtwaarden²⁸ uit de Wet milieubeheer. Ga hierbij uit van de verwachte emissies bij toepassing van BBT en niet automatisch van de emissie-eisen zoals die in het BEES-A zijn opgenomen²⁹.

5.3**Geluid en licht**

Beschrijf voor de alternatieven en voor geluid relevante uitvoeringsvarianten aan de hand van berekeningen de geluidbelasting van de totale installatie (inclusief verkeer en vervoer, op- en overslag, fakkel) op de omgeving voor de dag-, avond- en nachtperiode. Toets de geluidsbelasting aan de beleidsregel zoals die voor het industrieterrein is vastgesteld. De in de beleidsregel opgenomen grenswaarden dienen daarbij als maximaal te hanteren grenswaarden. Stel de geluidsbelasting op de zone en binnen de zone vastgestelde hogere grenswaarden vast. Ga er bij de berekeningen vanuit dat tenminste BBT wordt toegepast. Onder BBT wordt verstaan dat de STEG zoveel mogelijk wordt voorzien van geluidbeperkende maatregelen en een zo laag mogelijke schoorsteen, een en ander vergelijkbaar met de huidige eenheden van de Sloecentrale.

²⁶ BREF of BREF-documents staat voor BAT Reference documents en is een uitwerking van de IPPC-richtlijn van de Europese Unie. Een BREF is een document waarin de beste beschikbare technieken (BBT) worden beschreven.

²⁷ Grenswaarden voor PM₁₀, NO₂, SO₂, CO, Pb, en benzeen.

²⁸ Richtwaarden voor nikkel, arseen, cadmium, ozon en benzo(a)pyreen.

²⁹ BEES-A is rechtstreeks werkende wetgeving, waarin onder meer emissie-eisen zijn opgenomen. In de meeste gevallen zijn met toepassen van BBT de emissies lager dan volgens het BEES-A mag. Bij verdere berekeningen, zoals toetsing van de luchtkwaliteit, moet uitgegaan worden van de laagst te halen emissies

Geef aan hoeveel hectare Natura 2000-gebied en andere natuurgebieden zich binnen de 48 dB (als 24 uur equivalent geluidsniveau waarbij de waarneemhoogte wordt gesteld op 1,5 m) contouren bevinden.

Besteed in het MER tevens aandacht aan de geluidseffecten gedurende de aanlegfase (onderwatergeluid, transport, bouwactiviteiten) en de maatregelen om de eventuele overlast te beperken. Geef indien heiwerkzaamheden plaatsvinden de verwachte onderwatergeluidscontouren en de duur van de werkzaamheden op kaart weer.

Besteed in het MER tevens aandacht aan de verlichting van terrein en installaties, zowel tijdens de aanlegfase als tijdens de exploitatiefase. Besteed hierbij specifiek aandacht aan licht- en geluidhinder als gevolg van het gebruik van de flare. Geef aan welke maatregelen getroffen worden om eventuele overlast naar omliggende woonbebouwing en natuurgebieden te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken³⁰.

5.4 Externe veiligheid

Presenteer het berekende risico (plaatsgebonden risico, groepsrisico en maximale effectafstand) na realisatie van het voornemen. Besteed hierbij specifiek aandacht aan explosiegevaar en het vrijkomen van toxische stoffen. Betrek hierbij het bepaalde in de Richtlijn beoordelen afstand tot natuurgebieden. In het MER moet duidelijk zijn met welke maatregelen een aanvaardbaar risico bereikt wordt. De berekende risico's dienen getoetst te worden aan de grens- en richtwaarde van het plaatsgebonden risico en de oriënterende waarde van het groepsrisico uit het BEVI³¹. Beschouw hierbij expliciet de toename van het risico ten aanzien van (beperkt) kwetsbare objecten buiten de inrichtingsgrens (o.a. het munitiedepot³² nabij het Rammekensschor, maar ook de verlading van militair materieel bij de Verbrugge Zeeland Terminal³³).

Geef de belangrijke punten uit de risico-inventarisatie en -analyse voor explosiegevaar en het risico op het vrijkomen van toxische stoffen. Ga in ieder geval in op de risico's van:

- H₂-installaties en -leidingen en (tussen)opslag van H₂;
- syngas-installaties en -leidingen en eventuele (tussen)opslag van syngas;
- stofexplosies tijdens aanvoer, verwerking en opslag van de vaste brandstof;
- vrijkomen van toxische stoffen (bijvoorbeeld CO, CO₂ en H₂S);
- domino-effecten, door de verhoging van de kans op calamiteiten door nabijgelegen installaties.

Het risico voor de scheepvaart, met name het vervoer van gevaarlijke stoffen door de scheepvaart over de Westerschelde dient te worden betrokken. Hierbij wordt ook aandacht gevraagd voor lichthinder en radarverstoring tijdens de bouw en door het gebruik van de centrale op de nautische veiligheid.³⁴

5.5 Bodem, water en reststoffen

Volg de werkwijze uit de startnotitie. Geef hierbij aan welke stappen in het productieproces gevolgen kunnen hebben voor bodem en water en beschrijf deze gevolgen.

³⁰ In diverse zienswijzen is hier aandacht voor gevraagd.

³¹ Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen.

³² In diverse zienswijzen is hier aandacht voor gevraagd.

³³ Zie inspraakreactie 0024 uit de eerste inspraakperiode

³⁴ Zie het advies van rijkswaterstaat, d.d. 2 juni 2010.

Geef aan wat de conceptdoelstellingen van de Kaderrichtlijn Water zijn voor het stroomgebied Schelde.

Koelwater

Geef duidelijk aan wat de verwachte debieten bij doorstroomkoeling zijn en hoe groot de verwachte lozing van warmte zal zijn. Onderbouw dit met modelberekeningen. Ga in op de benodigde aangroeibestrijding en de mogelijke effecten die dat heeft. Beschrijf in het MER de beoogde inname- en uitwerppunten van koelwater, rekeninghoudend met de toekomstige ontwikkeling van de Schorepolder. Bij de modellering voor het berekenen van de warmtelozing dient rekening te worden gehouden met de effecten op het natuurproject, omdat het areaal aan oppervlaktewater groter wordt.³⁵

Geef in het algemeen aan welke mogelijkheden er zijn om het lozingsdebiet of de warmtevracht te reduceren. Geef aan of de beoordeling plaatsvindt op basis van een kritische situatie (tijdens de zomermaanden) voor oppervlaktewater dan wel op basis van een actuele situatie voor oppervlaktewater. Geef de achtergrondtemperatuur aan van het ontvangende waterlichaam en de seizoensfluctuaties daarin. Houd rekening met eventuele cumulatieve effecten van huidige koelwaterlozingen. Modeleer op basis hiervan de thermische belasting. Geef ook aan wat de effecten van alternatieve inname- of lozingspunten zijn (zie ook §4.2 van deze richtlijnen). Wanneer de koelwateronttrekking dan wel lozing mogelijkwerijs gaat plaatsvinden buiten de haven (doorkruisen van de havendam) dienen de hydraulische en morfologische gevolgen voor de Westerschelde te worden onderzocht.³⁶

Beschrijf in een apart scenario de invloed van eventuele toekomstige lozingen van de tweede kerncentrale in Borssele en de uitbreiding van de bestaande Sloecentrale op deze modellering.³⁷

Beschrijf de gevolgen voor de waterkwaliteit van uitvoeringsvarianten, waarbij niet gekozen is voor thermische reiniging van het koelsysteem. Toets de gevolgen voor de Westerschelde conform het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water (BKMW, 2009).

Reststoffen

Beschrijf voor alle alternatieven kwantitatief en kwalitatief reststoffen die vrijkomen bij de vergassing, afgas-, afvalwater- en de gasreinigingssystemen. Beschrijf de bestemming van deze reststoffen en de eisen waaraan voldaan moet worden voor berging en/of toepassing van deze stoffen.

5.6

Gevolgen voor natuur

Schets in het MER een algemeen beeld van de huidige situatie, de autonome ontwikkeling en de effecten op de natuur in het studiegebied met inachtneming van de relevante ruimtelijke schalen. Geef hierbij aan welke kenmerkende natuurwaarden (processen, functies, habitats en soorten) aanwezig zijn in het studiegebied en wat de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied is³⁸.

³⁵ Zie het advies van rijkswaterstaat, d.d. 2 juni 2010.

³⁶ Zie het advies van rijkswaterstaat, d.d. 2 juni 2010.

³⁷ De precieze vormgeving van de koelwaterlozingen van deze toekomstige initiatieven is (logischerwijs) op dit moment nog niet voorhanden. Wij adviseren hierover in overleg te treden met de andere betrokken partijen om tot een, voor dit MER, zo realistisch mogelijk scenario te komen.

³⁸ Maak hierbij gebruik van de gegevens uit het Natuurbeheerplan Zeeland 2009 (beschikbaar via www.zeeland.nl)

Ga daarna in op de ingreep-effect relatie tussen de voorgenomen activiteit en de in het plangebied aanwezige natuurwaarden. Geef daarvoor aan voor welke van deze dieren en planten aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen³⁹ is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen. Beschrijf mitigerende maatregelen die de gevolgen kunnen beperken of voorkomen.⁴⁰

Aanlegfase

Geef voor de aanlegfase in het MER tenminste:

- de soortgroepen die binnen het studiegebied (kunnen) voorkomen en de betekenis van het studiegebied voor deze soorten;
- het gebied waarbinnen de flora en/of fauna beïnvloed kan worden door de aanleg van (tijdelijke) wegen, grondverzet, licht en eventuele baggerwerkzaamheden;
- het gebied en de tijdsduur waarbinnen zeezoogdieren, vogels en vissen beïnvloed kunnen worden door (onderwater)geluid en trillingen;
- de aard van de effecten en (mogelijke) gevolgen aan de hand van de beschikbare informatie;
- relevante mitigerende maatregelen, bijvoorbeeld palen schroeven of boren in plaats van heien en uitvoering van aanlegwerkzaamheden in de ecologisch minst kwetsbare periode.

Gebruikfase

Beschrijf voor de gebruiksfase in het MER tenminste:

- de effecten van de energiecentrale op de flora en fauna van het studiegebied;
- de achtergrondconcentraties van de belangrijkste verzurende en vermestende stoffen (NH₃, NO_x, SO₂) in de natuurgebieden. Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie recente gegevens;
- de gevolgen van de vermestende en verzurende deposities op omliggende natuur. Geef daarbij aan of er een (verdere) overschrijding is van de kritische depositie waarden en wat de (toename van de) hoeveelheid zuurequivalenten per hectare (z-eq/ha) is.^{41, 42} Geef daarbij aan welk rekenmodel is gebruikt en wat de (on)nauwkeurigheid is van de berekeningen;
- in hoeverre de onttrekking van koelwater plaatsvindt in een paai- of opgroeigebied voor vislarven of juveniele vis. Vaststelling van de waarde van het gebied dient plaats te vinden aan de hand van zo actueel mogelijke gegevens;
- de effecten van de koelwaterlozing op de aanwezige flora- en fauna. Onderzoek ook of het koelwatersysteem (wateronttrekking en -lozing) indirect invloed heeft op de vogelstand;
- de effecten van chlorering, wetend dat dit leidt tot vorming van bromoform;
- relevante mitigerende maatregelen, bijvoorbeeld ter voorkoming van visinzuiging.

Gebiedsbescherming

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden, de ecologische hoofdstructuur (EHS) en het KRW-

³⁹ Geef aan of het gaat om vernietiging van leefgebied door bijvoorbeeld ruimtebeslag, verstoring door bijvoorbeeld licht en (onderwater)geluid, versnippering door doorsnijdingen of barrièrewerking en vermesting en verzuring door bijvoorbeeld deposities van stikstof.

⁴⁰ In diverse zienswijzen wordt aandacht gevraagd voor de effecten op (beoogde) natuurcompensatie in het Sloegebied.

⁴¹ Een zuurequivalent is de hoeveelheid zuur (H⁺ in mol/ha) die kan ontstaan in bodem of water. Hierbij geldt: 1 mol zwaveldioxide levert 2 mol zuur, 1 mol stikstofoxiden 1 mol zuur en 1 mol ammoniak 1 mol zuur.

⁴² De kritische depositiewaarden voor de EHS zijn opgenomen in D. Bal, H.M. Beije, H.F. van Dobben en A. van Hinsberg (2007): Overzicht van kritische stikstofdeposities voor natuurdoeltypen. Directie Kennis, Ministerie van LNV. De kritische depositiewaarden voor Natura 2000 habitattypen zijn opgenomen in H.F. van Dobben en A. van Hinsberg, (2008). Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden. Alterra-rapport 1654.

waterlichaam Westerschelde.⁴³ Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan.

Natuurbeschermingswet (Natura 2000)

C.GEN heeft aangegeven op voorhand een passende beoordeling te gaan opstellen en deze bij het MER te voegen. Beschrijf hierin:

- de instandhoudingsdoelstellingen die zijn geformuleerd voor de soorten en habitats in de Natura2000-gebieden Westerschelde & Saefinghe en omliggende Natura2000-gebieden die beïnvloed kunnen worden door het voornemen zoals door atmosferische depositie. Geef aan of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling, wat de actuele en verwachte oppervlakte en kwaliteit⁴⁴ van habitattypen en leefgebieden voor soorten is en wat de actuele en verwachte populatieomvang van soorten aan de hand van meerjarige trends;
- de (mogelijke) gevolgen in de aanleg- en gebruiksfase op bovengenoemde 'Natura 2000-soorten en -habitattypen'. Geef aan wat dit kan betekenen voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen en of aantasting van de natuurlijke kenmerken door de energiecentrale afzonderlijk, en/of in combinatie met andere plannen/projecten en feitelijk bestaand gebruik is uit te sluiten. Betrek hierbij mitigerende maatregelen waar nodig en mogelijk. De Schorerpolder is bedoeld als compensatiegebied voor de WCT; eventuele compensatie moet buiten dit gebied plaatsvinden.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

Het plangebied ligt nabij de Zeeuwse EHS. Beschrijf de status van de EHS-gebieden, de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS-gebieden⁴⁵ en de invloed van het voornemen hierop. Schenk hierbij speciale aandacht aan de bloemdijken in de directe omgeving en andere verzuringsgevoelige gebieden in het studiegebied (zoals de Manteling van Walcheren). Geef aan of compenserende maatregelen nodig zijn, en zo ja hoe dit wordt vormgegeven en geborgd.

Kaderrichtlijn water (KRW)

Benoem de biologische kwaliteitselementen van het KRW-waterlichaam Westerschelde (overgangswater) en beoordeel welke effecten dit initiatief hierop heeft.

Flora- en faunawet

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.⁴⁶ Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten⁴⁷ en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zo-

⁴³ Let op: naast deze natuur gebieden zijn er andere beschermde gebieden, zoals beschermde natuurmonumenten (art. 10 Natuurbeschermingswet 1998), beschermde leefomgevingen (art. 19 Flora- en faunawet) en gebieden die vanwege internationale verdragen daartoe zijn aangewezen (art. 27 Natuurbeschermingswet 1998). Elk gebied kent zijn eigen beschermingsregime.

⁴⁴ Zie voor een kenschets, definitie en kwaliteitseisen van habitattypen en de ecologische vereisten van soorten de profielendocumenten van LNV.

⁴⁵ Dit kan aan de hand van natuur(doel)typen en een selectie van doelsoorten. Ga na of nieuwe informatie over de invulling van de wezenlijke waarden en kenmerken beschikbaar is. Betrek hierbij het Natuurbeheerplan Zeeland 2009.

⁴⁶ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn-/ bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels.

⁴⁷ Bij de inventarisatie van de beschermde soorten kan onder andere gebruik worden gemaakt van gegevens van het Natuurloket: www.natuurloket.nl en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl.

als het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats⁴⁸. Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Beschrijf mitigerende en/of compenseerende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

5.7 Landschap en cultuurhistorie

Beschrijf in het MER de ligging en karakteristiek van het huidige landschap waaronder bijzondere landschapselementen zoals het fort Rammekens en het natuurgebied Rammekenshoek. Beschrijf het effect van de alternatieven op de landschapsstructuur en de bijzondere landschapselementen.

Geef aan of er bijzondere zichtlijnen aanwezig zijn in de huidige situatie en of deze worden beïnvloed door de aanleg van de centrale. Maak hierbij gebruik van visualisaties vanuit diverse gezichtspunten in de directe en verder weg gelegen omgeving⁴⁹.

Geef in het MER een overzicht van de cultuurhistorische (waaronder archeologische) waarden in het plangebied. Wanneer uit bureauonderzoek blijkt dat er mogelijk archeologische vindplaatsen aanwezig zijn dan dient door veldonderzoek te worden vastgesteld of dit inderdaad zo is. Uit het MER moet blijken wat de omvang en begrenzing van eventuele archeologische vindplaatsen is en of deze behoudenswaardig zijn. Geef in het MER aan wat het effect van verschillende inrichtingsalternatieven is op mogelijk aanwezige cultuurhistorische waarden (waaronder ook archeologische vindplaatsen).

6. OVERIGE ASPECTEN

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieu-informatie' en 'evaluatie' moet voldaan worden aan de wettelijke voorschriften.

In het MER dient ten minste een recente kaart opgenomen te worden waarop alle in het MER gebruikte topografische namen goed leesbaar zijn aangegeven.

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

⁴⁸ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

⁴⁹ In diverse zienswijzen is hiervoor aandacht gevraagd.

BIJLAGEN

Bij de richtlijnen voor het milieueffectrapport van C.GEN in het Sloegebied

BIJLAGE 1

Kennisgeving en lijst met binnengekomen zienswijzen eerste periode (15 januari 2010 tot en met 25 februari 2010)

Kennisgeving

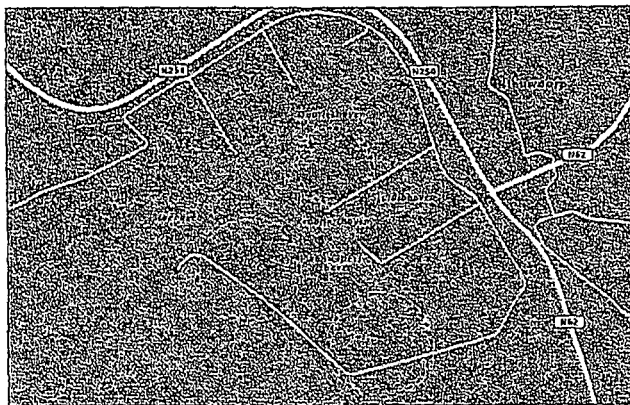
Inspraak startnotitie m.e.r. C.GEN elektriciteitscentrale Sloehaven-Vlissingen

Met ingang van vrijdag 15 januari tot en met donderdag 25 februari 2010 ligt de startnotitie voor een besluit- en plan-m.e.r. C.GEN elektriciteitscentrale Sloehaven-Vlissingen ter inzage. Op grond van de Wet milieubeheer doorloopt deze startnotitie een inspraakprocedure.

Achtergrond

De onafhankelijke investeerder in elektriciteitscentrales C.GEN N.V. uit Antwerpen België (hierna: C.GEN) wil een centrale bouwen in het haven- en industriegebied (Sloehaven) in Vlissingen en Borsele. Deze centrale zal een vermogen hebben van maximaal 800 MW. C.GEN doet dit om in de groeiende vraag naar elektriciteit te kunnen voorzien en om een deel van de verouderde Nederlandse elektriciteitscentrales te vervangen.

De Ministers van Economische Zaken (hierna: EZ) en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (hierna: VROM) zullen samen besluiten over de locatie van de nieuwe centrale. De centrale wordt gebouwd en geëxploiteerd door C.GEN. Borsele/Vlissingen (haven- en industriegebied) is in het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening (SEV III) opgenomen als locatie voor een elektriciteitscentrale.

Milieueffectrapportage en besluitvorming

Voor dit project is de rijkscoördinatie-regeling van toepassing. Dit houdt onder meer in dat de ruimtelijke besluitvorming plaatsvindt door middel van een zogeheten rijksinpassingsplan. Dit plan wordt vastgesteld door de Ministers van VROM en van EZ samen. In het rijksinpassingsplan wordt de locatie van de nieuwe elektriciteitscentrale met eventueel een nieuwe verbinding op het hoogspanningsnet vastgelegd. Tevens zijn onder andere een milieuvergunning, die afgegeven zal worden door Gedeputeerde Staten van Zeeland (hierna: provincie Zeeland), en een waterwetvergunning voor lozingen op het oppervlaktewater, die afgegeven zal worden door de Minister van Verkeer en Waterstaat (hierna: Rijkswaterstaat), nodig voor deze elektriciteitscentrale. Ter voorbereiding van het rijksinpassingsplan, de milieuvergunning en de lozingsvergunning oppervlaktewater zal de Minister van EZ samen met de Minister van VROM een plan-MER en zal C.GEN een besluit-MER (milieueffectrapportage) uitvoeren.

Een milieueffectrapport wordt opgesteld om (mogelijke) milieueffecten in brede zin, bijvoorbeeld op leefomgevingskwaliteit (mens), gezondheid, landschap, natuur, bodem en water zo goed mogelijk in beeld te brengen en daarmee te waarborgen dat deze effecten een voldoende rol kunnen spelen bij de besluitvorming. Het ontwerp-rijksinpassingsplan, de ontwerp-vergunningen en de MER's worden verwacht in de periode 2010 tot 2012. Daarnaast worden in de rijkscoördinatie-regeling ook de overige vergunningen gecoördineerd voorbereid. De Minister van EZ zal deze coördinatie op zich nemen.

Startnotitie

Onderdeel van de milieueffectrapportage (m.e.r.)-procedure is het uitbrengen van een startnotitie door de Ministers van EZ en van VROM en C.GEN. In deze startnotitie komen de volgende onderwerpen aan bod:

- de achtergronden van de nieuwe elektriciteitscentrale;
- welke locatiealternatieven in het MER onderzocht zullen worden;
- welke milieuaspecten voor deze locatiealternatieven in het MER in beeld gebracht zullen worden.

Waar kunt u de startnotitie inzien?

De startnotitie m.e.r. C.GEN elektriciteitscentrale Sloehaven-Vlissingen kunt u met ingang van vrijdag 15 januari tot en met donderdag 25 februari 2010 tijdens reguliere openingstijden inzien op de volgende locaties:

- Ministerie van Economische Zaken, Informatiecentrum, Bezuidenhoutseweg 30 te Den Haag, telefoon 070 - 379 89 11;
- Gemeente Vlissingen, Gemeentehuis, Paul Krugerstraat 1, Vlissingen, telefoon 0118 - 48 70 00;
- Gemeente Middelburg, Stadskantoor, Kanaalweg 3, Middelburg, telefoon 0118 - 67 50 00;
- Gemeente Borsele, Gemeentehuis, Stenevate 10, Heinkenszand, telefoon 0113 - 23 83 83.

De startnotitie is ook op het internet beschikbaar: www.bureau-energieprojecten.nl.

Informatiebijeenkomsten

De Ministers van EZ en van VROM organiseren in samenwerking met C.GEN een Inloopavond over de nieuwe elektriciteitscentrale, de inhoud van de startnotitie en de verdere procedure. U bent van harte welkom om op deze avond vragen te stellen en informatie te krijgen, zodat u, als u dat wenst, goed geïnformeerd uw mondelinge of schriftelijke inspraakreactie kan geven. Deze inloopavond wordt gehouden op donderdag 11 februari 2010 in Hotel Arneville, de Ioriszal, Buitenruststraat 22 te Middelburg. Van 19.00 uur tot 21.00 uur is de zaal open en is het mogelijk de informatiemarkt te bezoeken.

Hoe kunt u uw zienswijze kenbaar maken?

De Ministers van EZ en VROM nodigen eenieder uit mondeling of schriftelijk te reageren op de startnotitie. Tot en met 25 februari 2010 kunt u aangeven wat volgens u in het MER onderzocht moet worden.

Uw schriftelijke zienswijze kunt u sturen aan:

Inspraakpunt C.GEN elektriciteitscentrale Sloehaven-Vlissingen
Bureau Energieprojecten
Postbus 93144
2509 AC DEN HAAG

Wij verzoeken u ook in uw brief duidelijk te vermelden dat u inspreekt op de startnotitie m.e.r. C.GEN elektriciteitscentrale Sloehaven-Vlissingen. U kunt ook uw zienswijze geven via de website www.bureau-energieprojecten.nl. Mondeling kunt u uw zienswijze inbrengen door te bellen met Bureau Energieprojecten, telefoon 070 - 379 89 79.

Wat gebeurt er met uw reactie?

Het Inspraakpunt bundelt alle reacties en stuurt deze naar de Ministers van EZ en van VROM, provincie Zeeland, Rijkswaterstaat, C.GEN en de Commissie voor de milieueffectrapportage. Deze Commissie adviseert de Ministers van EZ en van VROM, provincie Zeeland en Rijkswaterstaat over het geven van de richtlijnen voor het MER. Mede op basis van dit advies en de inspraakreacties stellen de Minister van EZ samen met de Minister van VROM, provincie Zeeland en Rijkswaterstaat de richtlijnen vast voor het MER. In deze richtlijnen wordt vastgelegd welke informatie in het MER opgenomen dient te worden.

Wanneer de Minister van EZ en de Minister van VROM en C.GEN het MER hebben opgesteld, zal dit samen met de ontwerpbesluiten waarop het betrekking heeft, ter inzage worden gelegd en kan eenieder daarop zijn zienswijze geven.

Nadere informatie

Voor het verkrijgen van de startnotitie of voor informatie over de inspraakprocedure kunt u contact opnemen met het Bureau Energieprojecten, telefoon 070 - 379 89 79. www.bureau-energieprojecten.nl.

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE REACTIES

NUMERIEK OVERZICHT

- 1 Dorpscomité Ritthem, Mevrouw R. Nijs, RITTHEM
Dorpscomité Ritthem, Mevrouw V.M. Nijs, RITTHEM
- 2 K. Koutstaal, KORTGENE
- 3 Nwea, de Heer J. Warners, UTRECHT
- 4 Remie Fiscaal Juridisch Adviesbureau, Mr. E. Marcus / Mr. Y. De Graaf,
Uden, namens de heer P. de Winter, BORSELE
- 5 De Heer P.H. Angel en Mevrouw G.H. Angel-Jakobs, RITTHEM
- 6 De Heer A.P.Th.M. Cleophas, RITTHEM
- 7 EPZ, de Heer J.W.M. Bongers, VLISSINGEN
- 8 Covra N.V., de heer E. Verhoef, VLISSINGEN
- 9 Van Overbeeke, BORSELE
- 10 A.J.W. De Boer, RITTHEM
- 11 A.J. Achterhuis, RITTHEM
- 12 A.W. Dybala, RITTHEM
- 13 Ruud Muusze, GROEDE
- 14 Gemeente Borsele, B&W, HEINKENSZAND
- 15 Energy Resources, de heer P.H. Vuijk, 's-HERTOGENBOSCH
- 16 PvdA, afdeling Borsele, de heer K. de Visser, NISSE
- 17 Greenpeace, Rolf Schipper, AMSTERDAM
- 18 Prodelta Management B.V., P.J. Verlinde, ROTTERDAM
- 19 Stichting Dorpsraad Nieuwdorp, H.W.J. van Dam, NIEUWDORP
- 20 ZMF, M.F.A.M. van Mierlo, GOES
- 21 Staatsbosbeheer, J.H.J. Kievit, TILBURG
- 22 E.T. Israël, MIDDELBURG
- 23 Gemeente Vlissingen, B&W, VLISSINGEN
- 24 Verbrugge Zeeland Terminals B.V., Ritthem, via Dijkstra Voermans
Advocatuur & Notariaat, de heer Mr. M.P. Hoogewerf, AMSTERDAM
- 25 Delta N.V., Ir. G.W.M. Custers, MIDDELBURG
- 26 F.A.D. van Nieulande, NIEUW EN SINT-JOOSLAND
- 27 Sloecentrale, de heer M. Gasc, VLISSINGEN
- 28 Provincie Zeeland, GS, MIDDELBURG
- 29 A. Goedhart, RITTHEM
- 30 Waterschap Zeeuwse Eilanden, DB, MIDDELBURG

BIJLAGE 2

Kennisgeving en lijst met binnengekomen zienswijzen tweede periode (26 maart 2010 tot en met 6 mei 2010)

Kennisgeving

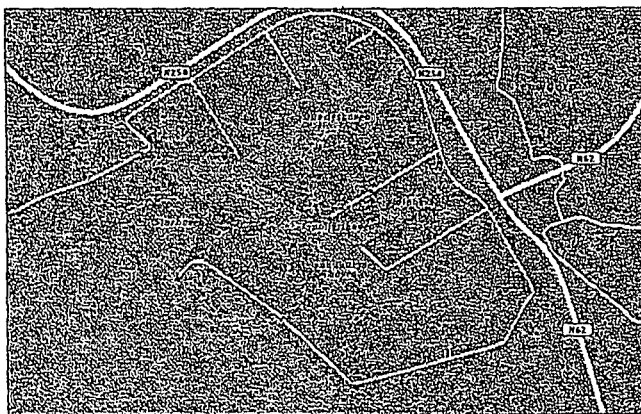
Nogmaals inspraak startnotitie m.e.r. C.GEN elektriciteitscentrale Sloehaven-Vlissingen

Met ingang van vrijdag 26 maart 2010 tot en met donderdag 6 mei 2010 ligt de startnotitie voor een besluit- en plan-m.e.r. C.GEN elektriciteitscentrale Sloehaven-Vlissingen ter inzage. Op grond van de Wet milieubeheer doorloopt deze startnotitie een inspraakprocedure.

Achtergrond

De onafhankelijke investeerder in elektriciteitscentrales C.GEN N.V. uit Antwerpen België (hierna: C.GEN) wil een centrale bouwen in het haven- en industriegebied (Sloehaven) in Vlissingen en Borsele. Deze centrale zal een vermogen hebben van maximaal 800/900 MW. C.GEN doet dit om in de groeiende vraag naar elektriciteit te kunnen voorzien en om een deel van de verouderde Nederlandse elektriciteitscentrales te vervangen. Het voorgenoemde initiatief ligt nabij het Natura 2000-gebied Westerschelde.

De Ministers van Economische Zaken (hierna: EZ) en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (hierna: VROM) zullen samen besluiten over de locatie van de nieuwe centrale. De centrale wordt gebouwd en geëxploiteerd door C.GEN. Borsele/Vlissingen (haven- en industriegebied) is in het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening (SEV III) opgenomen als locatie voor een elektriciteitscentrale.

Milieueffectrapportage en besluitvorming

Op dit project is de rijkscoördinatieprocedure van toepassing. Dit houdt onder meer in dat de ruimtelijke besluitvorming plaatsvindt door middel van een zogeheten rijksinpassingsplan. Dit plan wordt vastgesteld door de Ministers van VROM en van EZ samen. In het rijksinpassingsplan wordt de locatie van de nieuwe elektriciteitscentrale met eventueel een nieuwe verbinding op het hoogspanningsnet vastgelegd. Tevens zijn onder andere een milieuvergunning, die afgegeven zal worden door Gedeputeerde Staten van Zeeland (hierna: provincie Zeeland) en een waterwetvergunning, die afgegeven zal worden door de Minister van Verkeer en Waterstaat (hierna: Rijkswaterstaat) nodig voor deze elektriciteitscentrale. Ter voorbereiding van het rijksinpassingsplan, de milieuvergunning en de waterwetvergunning zullen de Minister van EZ samen met de Minister van VROM een plan-MER en zal C.GEN een Besluit-MER (milieueffectrapportage) uitvoeren.

Een milieueffectrapport wordt opgesteld om (mogelijke) milieueffecten in brede zin, bijvoorbeeld op leefomgevingskwaliteit (mens, gezondheid, landschap, natuur, bodem en water) zo goed mogelijk in beeld te brengen en daarmee te waarborgen dat deze effecten een volwaardige rol kunnen spelen bij de besluitvorming. Het ontwerp-rijksinpassingsplan, de ontwerp-vergunningen en de MER's worden verwacht in de periode 2010 tot 2012. Daarnaast worden in de rijkscoördinatieprocedure ook de overige vergunningen gecoördineerd voorbereid. De Minister van EZ zal deze coördinatie op zich nemen.

Startnotitie

Onderdeel van de milieueffectrapportage(m.e.r.)-procedure is het uitbrengen van een startnotitie door de Ministers van EZ en van VROM en C.GEN. In deze startnotitie komen de volgende onderwerpen aan bod:

- de achtergronden van de nieuwe elektriciteitscentrale;
- de verschillende locatiealternatieven die in het MER onderzocht zullen worden;
- de milieupaspecten voor de verschillende locatiealternatieven die in het MER in beeld gebracht zullen worden.

Waar kunt u de startnotitie inzien?

De startnotitie m.e.r. C.GEN elektriciteitscentrale Sloehaven-Vlissingen kunt u met ingang van vrijdag 26 maart tot en met donderdag 6 mei 2010 tijdens reguliere openingstijden inzien op de volgende locaties:

- Ministerie van Economische Zaken, Informatiecentrum, Bezuidenhoutseweg 30 te Den Haag, telefoon 070 - 379 89 11;
- Gemeente Vlissingen, Gemeentehuis, Paul Krugerstraat 1, Vlissingen, telefoon 0118 - 48 70 00;
- Gemeente Middelburg, Stadskantoor, Kanaalweg 3, Middelburg, telefoon 0118 - 67 50 00;
- Gemeente Borsele, Gemeentehuis, Stenevate 10, Heinkenszand, telefoon 0113 - 23 83 83.

De startnotitie is ook op het internet beschikbaar: www.bureau-energieprojecten.nl, onder het kopje energiecentrales: C.GEN centrale Sloehaven.

Hoe kunt u uw zienswijze kenbaar maken?

De Ministers van EZ en VROM nodigen eenieder uit mondeling of schriftelijk te reageren op de startnotitie. Tot en met 6 mei 2010 kunt u aangeven wat volgens u in het MER onderzocht moet worden.

Uw schriftelijke zienswijze kunt u sturen aan:

Inspreekpunt C.GEN elektriciteitscentrale Sloehaven-Vlissingen
Bureau Energieprojecten
Postbus 93144
2509 AC DEN HAAG

Wij verzoeken u ook in uw brief duidelijk te vermelden dat u inspreekt op de startnotitie m.e.r. C.GEN elektriciteitscentrale Sloehaven-Vlissingen. U kunt ook uw zienswijze geven via de website www.bureau-energieprojecten.nl. Mondeling kunt u uw zienswijze inbrengen door te bellen met Bureau Energieprojecten, telefoon 070 - 379 89 79.

Wat gebeurt er met uw reactie?

De reacties die reeds eerder zijn ingediend, worden automatisch meegenomen in deze inspraakronde.

Het inspraakpunt bundelt alle reacties en stuurt deze naar de Ministers van EZ en van VROM, provincie Zeeland, Rijkswaterstaat, C.GEN en de Commissie voor de milieueffectrapportage. Deze Commissie adviseert de Ministers van EZ en van VROM, provincie Zeeland en Rijkswaterstaat over het geven van de richtlijnen voor het MER. Mede op basis van dit advies en de inspraakreacties stellen de Minister van EZ samen met de Minister van VROM, provincie Zeeland en Rijkswaterstaat de richtlijnen vast voor het MER. In deze richtlijnen wordt vastgelegd welke informatie in het MER opgenomen dient te worden.

Wanneer de Minister van EZ samen met de Minister van VROM het plan-MER heeft opgesteld, zal dit samen met het ontwerp-rijksinpassingsplan waarop het betrekking heeft, ter inzage worden gelegd en kan eenieder daarop zijn zienswijze geven.

Wanneer C.GEN het besluit-MER heeft opgesteld, zal dit samen met de ontwerpbesluiten waarop het betrekking heeft, ter inzage worden gelegd en kan eenieder daarop zijn zienswijze geven.

Nadere informatie

Voor het verkrijgen van de startnotitie of voor informatie over de inspraakprocedure kunt u contact opnemen met het Bureau Energieprojecten, telefoon 070 - 379 89 79. www.bureau-energieprojecten.nl.

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE REACTIES

NUMERIEK OVERZICHT

- 1 Gemeente Middelburg, B&W , MIDDELBURG
- 2 S.J. Meerman-Nagtegaal, RITTHEM
- 3 J. de Pagter, RITTHEM
- 4 2 eensluitende reacties:
 1. J.H. Wouters, RITTHEM
 2. R. Geljon, RITTHEM
- 5 Koninklijke Schelde Groep B.V., E. van Hoepen, VLISSINGEN
- 6 Peter Jobse en Marjo Ludikhuize, RITTHEM
- 7 Harry Been, RITTHEM
- 8 B.C. de Kubber, RITTHEM
- 9 2 eensluitende reacties:
 1. Familie van 't Padje, RITTHEM
 2. Familie J. van 't Padje, RITTHEM
- 10 P.C. Goozen en A.M. Goozen-de Rooij, RITTHEM
- 11 17 eensluitende reacties:
 1. J. van Belzen, RITTHEM
 2. H. Kranendonk, RITTHEM
 3. Jojanneke Maljaars, RITTHEM
 4. Rob Dijke, RITTHEM
 5. A.C. van de Reijt, RITTHEM
 6. Familie H. Cevaal, RITTHEM
 7. John en Anjo
 8. De heer en mevrouw De Witte-Deurwaarder, RITTHEM
 9. J.J. van Keulen, RITTHEM
 10. Jochem van Opdurp en Elmar Rijnhart, RITTHEM
 11. L. Wondergem, RITTHEM
 12. W. Forrer, RITTHEM
 13. A. van de Grift en P.M. van de Grift-Meulmeester, RITTHEM
 14. P.L.W. de Kam en E.M. van Strien-de Kam, RITTHEM
 15. M.L.J.A. Mes en A.J. Schutjes, RITTHEM
 16. P.C. Allaart, RITTHEM
 17. J.M. Gaakeer en J.L.A. Braamse, RITTHEM
- 12 De heer G.B. Droste en mevrouw ing. M.J. Droste-van der Sluijs , RITTHEM
- 13 De heer P. Osté, RITTHEM
- 14 J.J. de Meij, RITTHEM
- 15 De heer P.M. Kant en mevrouw P.M. Kant-Blokland, RITTHEM
- 16 Vogelwerkgroep Walcheren, Floor Arts, WESTKAPELLE
- 17 De Lange C.V., Familie De Lange, RITTHEM
- 18 5 eensluitende reacties:
 1. G. Evenhuis, VLISSINGEN
 2. F.L. Boogaard, VLISSINGEN
 3. J.L. Remijn, VLISSINGEN
 4. J.M.J. Krosendijk, VLISSINGEN
 5. Chris van der Draai, VLISSINGEN
- 19 M.J.E. Walraven, VLISSINGEN
- 20 Mevrouw Ir. P.L. Lijnse MBA, RITTHEM

BIJLAGE 3

Advies d.d. 2 juni 2010 van Rijkswaterstaat, directie Zeeland met betrekking tot de richtlijnen.

13-7-2010

Rijkswaterstaat
Ministerie van Verkeer en Waterstaat

> Retouradres Postadres: Postbus 5014 4330 KA Middelburg

Provincie Zeeland
Directie Ruimte, Milieu en Water
Postbus 165
4330 AD Middelburg
t.a.v. dhr. A. Goud

PROVINCIE ZEELAND	
DIRECTIE RWW	
AFD. MHy	AMST.
AFD. TERMINEN	A-Goud
DATUM 03 JUNI 2010	
DOC.NR. 10026510	
ZAAK NR.	
CLASS.	

Rijkswaterstaat Zeeland

Poelendaëlesingel 18
4335 JA Middelburg
Postadres: Postbus 5014
4330 KA Middelburg
T (0118) 62 20 00
F 0118-640215/686231

Contactpersoon

J. Snoep
T 0118-622269
john.snoep@rws.nl

Ons kenmerk

RWS/DZL-2010/2739

Uw kenmerk

-

Bijlage(n)

Datum 2 juni 2010.
Onderwerp Instemmen met Richtlijnen Milieueffectrapport
Waterstofelectriciteitcentrale C.Gen Sloehaven Vlissingen.

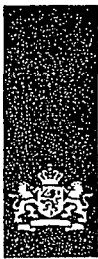
Geachte heer Goud,

De richtlijnen uit het advies, d.d. 20 mei 2010, van de commissie Mer voor de oprichting van een Waterstofelectriciteitscentrale van C.Gen in Vlissingen Oost, welke u mij per email dd. 27 mei 2010 deed toekomen, kunnen voor zoveel mijn dienst betreft met enige aanvullingen onverkort worden vastgesteld.

Het betreft de volgende aanvullingen op het advies van de cie Mer:

Onder punt 5.4 Externe Veiligheid dient het risico voor de scheepvaart te worden betrokken. Ook dient het vervoer van gevaarlijke stoffen door de scheepvaart over de Westerschelde in het onderzoek te worden betrokken. Hierbij wordt ook aandacht gevraagd voor lichthinder en radarverstoring door het gebruik en bouw van de centrale;

Onder punt 5.5 Bodem, water en reststoffen dienen de hydraulische en morfologische gevolgen voor de Westerschelde te worden onderzocht wanneer de koelwaterontrekking dan wel lozing mogelijkwerwijs gaat plaatsvinden buiten de haven (doorkruisen van de havendam);

Onder punt 5.5 onder koelwater dient met betrekking tot de modellering voor het berekenen van de warmtelozing rekening te worden gehouden met de effecten op het natuurproject uitbreiding Rammekenshoek, omdat het areaal aan oppervlaktewater groter wordt.

Rijkswaterstaat Zeeland

Datum
2 juni 2010

Ons kenmerk
RWS/DZL-2010/2739

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
Namens deze,
HET HOOFD VAN DE AFDELING VERGUNNINGVERLENING EN HANDHAVING,

ir. E.J. Blaakman